

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Daňové ráje I. - Úvod

Daňové ráje nebo též offshore jurisdikce jsou území, která umožňují cizincům svou právní soustavou významně snížit daně, zejména daň z příjmu právnických osob. Mezi jejich hlavní přednosti by mělo patřit nízké daňové zatížení, dobrá finanční infrastruktura, politická stabilita, diskrétnost a snadnost vzniku právnických osob.

Daňové ráje nebo též offshore jurisdikce jsou území, která umožňují cizincům svou právní soustavou významně snížit daně, zejména daň z příjmu právnických osob. Mezi jejich hlavní přednosti by mělo patřit nízké daňové zatížení, dobrá finanční infrastruktura, politická stabilita, diskrétnost a snadnost vzniku právnických osob.

Dějiny daňových rájů sahají do hluboké minulosti. Již antičtí obchodníci používali malé ostrůvky v okolí Athén jako překladiště pro své zboží, aby se vyhnuli 2% clu, uvalenému na dovoz a vývoz do města. Ve středověku měly daňové úlevy obchodníci v londýnském City a německá Hansa těžila z rozsáhlých daňových smluv. V 16. - 18. století byly daňovým rájem nizozemské Flandry, které minimalizovaly cla v přístavech. Angličtí obchodníci s vlnou raději dodávali své zboží tam, než do Anglie, která je zatěžovala přílišnými cly. V r. 1721 americké kolonie obchodovaly raději s Latinskou Amerikou, než s Anglií, taktéž z důvodu vysokých daní a cel.

Nejstarším z těchto rájů je bezesporu Švýcarsko, které slouží nikoliv jako daňový ráj, ale spíše jako země pro diskrétní a bezpečné uložení majetku, a to již od 19. století. V r. 1927 byla na Bermudách založena první kaptivní pojišťovna a toto datum je považováno za vznik prvního offshore centra. Právý rozkvět offshore aktivit nastal až po druhé světové válce a zejména v posledních 20 letech, v souvislosti s používáním faxů a Internetu. V současnosti je možné založit offshore firmu prostřednictvím Internetu či faxovým pokynem specializované advokátní kanceláři již během několika hodin, a to včetně zápisu do obchodního rejstříku, s tím, že zakladatel vyplní standardní formulář v němž si určí firmu a vlastnickou strukturu a uvede číslo kreditní karty. Dokumenty jako stanovy, akcie a potvrzení obchodního rejstříku o zápisu jsou dopraveny poštou během několika dní. Co tedy dříve vyžadovalo osobní cestu na zvolený ostrov, je nyní záležitostí několika kliknutí myši. Obdobně snadno lze disponovat i s osobním kontem u banky v daňovém ráji.

Uvedenému zjednodušení procesu vzniku odpovídá i obrovský nárůst počtu offshore společností a hodnoty majetku v nich držného. Jenom na Britských Panenských ostrovech je registrováno přes 300.000 společností, na Bahamách přes 50.000 společností... Je velmi těžké odhadnout, kolik majetku je drženo offshore, protože je zde silné bankovní tajemství a zejména vzhledem k neexistenci daňového přiznání a devizové kontroly, není možné získat ani přibližná statistická data přímo. Hrubé odhady se pohybují mezi 15 až 50 % světového bohatství. Autor tohoto článku na základě své praxe odhaduje, že cca 5% firem v ČR má majitele v daňovém ráji, přičemž mu není známo, kolik českých firem využívá jiné metody daňové optimalizace ve spojení s offshore. Pouze na okraj lze uvést nedávnou zprávu v MF Dnes, že největší výběry z českých platebních karet v zahraničí jsou na Britských Panenských ostrovech, přičemž průměrná vybíraná částka 300 USD se nápadně podobá registračnímu poplatku za vznik společnosti.

Daňové ráje nemusí být pouze malé ostrůvky v Karibiku, ale i velké průmyslové země. Je zajímavé, že pro českého občana mohou být daňovým rájem i Spojené státy americké, které ač na jednu stranu vedou válku proti offshore ostrůvkům, na straně druhé takzvané S-corporations a non-resident LLC

umožňují vynětí ze zdanění americkým IRS. V Evropské unii je pro holdingy je daňovým rájem Dánsko a Lucembursko, velmi známé je Nizozemí pro příjmy z cenných papírů (proč asi byla IPB vlastněna japonskou Nomurou přes nizozemskou nadaci?) a značné daňové výhody poskytuje i Velká Británie, nemluvě o jejích korunních územích jako Jersey a Man.

Pokud se týká vzpomínaného boje průmyslových zemí proti daňovým rájům, je nutno zmínit Financial Action Task Force. Jde o mezinárodní organizaci přidruženou k OECD, která monitoruje finanční kriminalitu a praní špinavých peněz. FATF vydává řadu doporučení a konzultuje s příslušnými regulátory trhu, včetně daňových rájů. Jedním z nejdůležitějších dokumentů je seznam nespolupracujících zemí, který je pravidelně novelizován, a je nutno říci, že na něm ubývá jmen daňových rájů, ale zůstávají státy jako např. Ukrajina. Je totiž ve vlastním zájmu offshore zemí dodržovat základní pravidla boje proti praní špinavých peněz, jako je „poznej svého klienta“ a hlášení podezřelých transakcí. Ve většině karibských států již např. není možné zakládat společnosti s listinnými akciemi na majitele a při zřizování bankovního účtu se běžně požaduje vedle pasu i potvrzení renomované advokátní firmy, že budoucí klient nebyl trestně odsouzen. Místní policejní orgány spolupracují přes Interpol s policiemi vyspělých zemí, ale s jedinou výjimkou - daňové trestné činy. Vzhledem k tomu, že ve většině daňových rájů nejsou žádné daně, logicky tedy neznají ani daňové zločiny a jak plyne ze zásad mezinárodního práva trestního, ani nemohou v této oblasti spolupracovat. Je to obdobné, jako by naše policie nemohla spolupracovat se Saúdskou Arábií při stíhání urážky Mohamedova vousu...

Jaké jsou hlavní způsoby využití daňového ráje? Prvním a nejjednodušším je prosté zřízení konta v offshore bance, kterou může být i pobočka dobře známé banky. Většina světových bank, které jsou etablovány u nás, má i offshore pobočky.

Nejobvyklejším způsobem je založení „International Business Company“ (IBC), přes kterou může český podnikatel provozovat své mezinárodní obchody za pomoci tzv. „transfer pricing“. Dále může zahraniční společnost české společnosti poskytovat placené konzultace či poskytovat licenci na ochranu známku nebo vynález. Možností je celá řada a je nutno upozornit, že se často pohybují na hranici zákona, či už za ní a sankce následující po odhalení mohou být velmi citelné.

Pravděpodobně nejlegálnějším způsobem daňového plánování je tzv. „treaty shopping“, tedy využívání soustavy dohod o zamezení dvojího zdanění. Např. srážková daň z dividend je dle smlouvy mezi ČR a Nizozemím 0%, resp. 10%, dle smlouvy s Kyprzem je 10% atd. Těto metody využívají všechny nadnárodní korporace a je nutno konstatovat, že je zcela průhledná, zásadně je legální a přestože jsou daně placeny (takže můžete mít čisté svědomí), tak jejich výše je podstatně nižší.

Pokud je záměrem českého občana mít peníze bezpečně „ulité“, ať již třeba nedůvěřuje bankám v ČR nebo z jakéhokoliv jiného důvodu, je možno využít již pověstných švýcarských bank nebo je možno založit lichtenštejnskou nadaci či offshore trust. Trust je právní entita (bez subjektivity) v našem právu neznámá, ale běžně využívaná v anglosaském světě, kdy dojde k oddělení části majetku z vlastnictví, který je předán do správy důvěryhodného správce, který je povinen vyplácet výnosy osobám určeným smlouvou. V případě prohraného občanskoprávního sporu není možno na tento majetek zásadně provést exekuci, neboť již není vlastnictvím povinného, i když jsou zde samozřejmě ustanovení postihující poškozování věřitele, podvodný úpadek apod.

Závěrem lze konstatovat, že daňové ráje a jejich využívání jsou dnes již běžnou součástí podnikání a každý obchodní právník by měl mít alespoň základní znalosti v tomto oboru.

Další články:

- [Evropská unie mění pravidla plateb: více odpovědnosti, intenzivnější zpracování dat, více kontrol](#)
- [Sdílení elektřiny v obecních projektech, změny po 1.8.2026 a zapojení bateriových úložišť](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc květen 2026](#)
- [Když model počítá správně, ale závěr je zavádějící: limity AI při oceňování podniků](#)
- [Institut zajišťovacího příkazu v daňovém řízení: podmínky vydání a obrana v odvolacím řízení](#)
- [Postavení finančního arbitra v kontextu nařízení Brusel I bis - Funkční pojetí „soudu“, osvědčení podle čl. 53 a možnost výkonu nálezu v jiných členských státech EU](#)
- [Daňová ztráta a její vliv na lhůtu pro stanovení daně](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc duben 2026](#)
- [Zaměstnanecké benefity dle ustanovení § 6 odst. 9 písm. d\) zákona o daních z příjmů v roce 2026](#)
- [Flotilová novela: Kdo a kdy musí nově získat licenci k distribuci pojištění?](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc březen 2026](#)